HØJBY nyt

Lokalnyheder for Højby-Lindvedområdet

Indlæg i Højby Nyt 2023 Nr. 5
Elevs beskrivelse af tidligere friskolelærer på Højby Friskole Frovin Jensen.

Af:: Bodil Lund

Frovin Jensen blev født i 1877. Han stammede fra Kingstrup v. Gedsted, hvor hans forældre drev et børnehjem.
Han kom til Højby i 1917 og var friskolelærer til 1943.
Dette er en stil, skrevet på Askov Højskole, hvor Sigrid Møller Christensen var elev ca. 6-7 år efter hendes skolegang i Højby Friskole.
Hun blev født i Allerup/ Thorup 1919.
Stilen er direkte afskrevet fra et kladdehæfte, som indeholder flere forskellige beskrivelser fra gamle elever, der fortæller om deres skolegang med Frovin Jensen som lærer.

Elev på tandlægeskolen Sigred Møller Christensen, (Allerup)

(En stil på Askov højskole vinteren 1940-41: " En betydelig personlighed, som jeg kender")

Ved personlighed forstår jeg et menneske, der har en ganske bestemt livsanskuelse, som hun eller han har valgt at kæmpe for; og det vil da i reglen præge dette menneske, så man bag næsten alle dets handlinger og tanker kan skimte denne ide. Som en mand, der har betydet meget for mig gennem sin personlighed, vil jeg prøve at beskrive min lærer fra børneskolen, friskolelærer Frovin Jensen, Højby.
Mit første indtryk af F.J. stammer fra et besøg i mit hjem, hvor F.J. læste op for os og fik både os børn og de voksne til at lege "Bro, bro, brille og flere andre børnelege. Det blev gjort på en måde, så vi børn ikke anede, at legen var sat igang for vor skyld, men vi havde det indtryk, at det i lige så høj grad gjaldt at more de voksne.-
Det gik ofte sådan midt i en time på skolen, at den påbegyndte undervisning blev afbrudt ved, at en af os, enten F.J. eller en af eleverne, fik øje på en fugl i hækken udenfor, og så var Fr.J. straks parat til at fortælle om fuglen og deres liv, mens vi var optaget af det, og vi fik også lov til selv at fortælle om fuglene og vores oplevelser og iagttagelser inden for dyreverdenen. Ofte endte sådan en samtale med, at vi alle-

sammen forlod skolestuen, og gik ud for at se en eller anden ejendommelig fuglerede eller lignende, for så derefter at fortsætte, hvor vi slap i skolestuen.

Vi var ofte på skovture, for at finde blomster og svampe; ordne eskusion, botanisere o. l. forekom aldrig i forbindelse med disse ture, vi skulle simpelthen ud og finde blomster og lære dem at kende. Disse skovture kom aldrig i stand ved F.J. fandt vejret og tiden passende til en sådan tur, vi måtte selv finde på det, men så var det til gengæld næsten altid muligt at få en tur i stand. I det hele taget lærte vi i skolen, at vi selv måtte skubbe til vognen for at få den i gang, men havde vi først en ide, så vidste vi også altid, hvor vi kunne henvende os om hjælp til at føre det igennem.

Vi havde aldrig noget, der hed erhvervsgeografi, emneundervisning eller timer med andre fine navne, men når der var lejlighed til det, foregik undervisningen på den måde, at der blev læst op for os af et eller andet værk, ofte noget af det sidst udkommen. F.eks blev der engang læst op for os af en nyudkommen bog om boerkrigen, og vi fik dels gennem læsningen, dels ved, hvad der blev fortalt i forbindelse hermed , et godt kendskab til land og folk; men vi lærte samtidig noget om, hvad det vil sige at komme under en stormagts herredømme, og om hvad krig er. Netop krigen, dens årsager og følger, fik jeg i skolen gennem Frovin Jensens levende og klare fortællemåde et så tydeligt indtryk, at jeg aldrig har glemt det.

Vi fik en tydelig forestilling om, at det gjaldt om at have åbne sind for alt det nye, der rørte sig i tiden, ikke mindst hvad litteraturen angik, men samtidig at være på vagt overfor det og ikke tage alt for gode varer.

Et andet område, hvor Frovin Jensen har betydet meget for sine elever og for skolens forældrekreds, er sangen. Ofte fandt vi et digt, vi syntes godt om, men som vi ingen musik kendte til; når vi så kom i skole nogle dage senere, havde F.J. lavet en melodi til det, det hændte, at denne melodi blev kasseret og en ny skrevet, og på denne måde blev vi vænnet til at lægge mærke til og indstille os på med en vis kritik over for den musik, vi hørte. Mange af de "nye melodier", vi lærer her på Askov, sang vi allerede hos F. J. for 7-8 år siden. Han prøvede tit på at forklare os, at sangen "Kong Kristian.." var fuldstændig umulig som nationalsang for os danske; det forstod vi ikke dengang, og når vi bad om at måtte synge den, og det gjorde vi ret ofte, tog han sin violin og undlod så vidt muligt at synge med.

Når Frovin af og til blev "sat af" ved konfirmationsgilder med det ellers traditionelle "præst og degn", skyldtes det vist en hvis uvilje fra konfirmandens side, da det netop i den alder skortede lidt på gensidig forståelse og tillid mellem lærer og elev; dels en vis frygt fra forældrenes side for den halvvejs tvungne tale. Frovins noget kantede måde at udtrykke sig på i forbindelse med særprægede ideer virkede ofte, at han blev misforstået netop ved disse lejligheder.

Som voksen havde jeg engang en samtale med Frovin Jensen om et idrætsstævne for børn; jeg blev noget forbavset over, at han ikke skulle med til dette stævne, da jeg jo vidste, at han var interesseret i idræt, og navnlig alt, hvad der angik børn. Det var imidlertid ganske selvfølgeligt, at her skulle han ikke med, idet han nemlig så på det som noget meget forkasteligt at vise børnene frem til fornøjelse for de voksne ved sådanne store stævner; noget andet var det med fremvisning i en lille hjemlig kreds for forældre; børn skulle have lov til at udvikle sig i ubemærkethed. - Skolen havde engang lejlighed til at lade eleverne få svømmeundervisning i et ret nærlig-

Sigrid Møller sidder på 2. nederste række fra venstre som nr. 3

gende svømmebassin, men denne undervisning hørte ret hurtigt op (klassevis med skolens børn) fordi F.J. følte det, som han bare kom og afleverede børnene til en ret uvedkommende person, der så i en time skulle bearbejde børnene og derefter levere dem tilbage.

Nedenunder har læreren, Roar Skovmand skrevet med rødt blæk: *"Brilliant karakteristik - i virkeligheden et portræt af manden, som jeg kun kender af navn".*